

Τι είναι η *Sannyāsa*;

(Η απάρνηση των εγκοσμίων)

ΤΟΥ

Swami Paramarthananda

(Ομιλία Guru Pūrnimā 2007)

Πηγή: <http://www.vedantavidyarthisingha.org>

Περιεχόμενα

Τι είναι η Guru Pūrnimā;.....	1
Āntara Sannyāsa – Η Εσωτερική Απάρνηση (για όλους).....	2
α) Sarva Abhimāna Parityāgaha - Εγκατάλειψη της ιδέας ότι εσύ κατέχεις και ελέγχεις.....	3
β) Sarva Chinta Parityāgaha - Εγκατάλειψη κάθε άγχους και ανησυχίας.....	4
γ) Sarva Visheshā Prārthanā Parityāgaha - Εγκατάλειψη όλων των ειδικών προσευχών για ιδιοτελείς στόχους.....	5
Μερικά σημαντικά πράγματα που οφείλει να θυμάται ένας Εσωτερικός Σαννγιάσι	6
α) Η διαχείριση της ενοχής.....	6
β) Προώθηση της πνευματικής ανάπτυξης.....	7
γ) Η συνέχιση των υποχρεωτικών δράσεων [Κάρμα].....	7
δ) Η εγκατάλειψη της ιδέας ότι κατέχεις & ελέγχεις το σώμα και το νου	8
Η διαχείριση του νου.....	9
Είναι άραγε η Εσωτερική Σαννγιάσα υποχρεωτική;.....	10

Τι είναι η *Guru Pūrnimā*;

Η *Guru Pūrnimā* [η πανσέληνος του μήνα Ashadh (Ιούνιος-Ιούλιος)] επίσης λέγεται *Vyāsa Pūrnimā*. Τούτη η μέρα είναι σημαντική για όλους τους πνευματικούς αναζητητές γενικά και ιδιαίτερα για όλους τους μοναχούς [τους *Sannyāsis*]. Την ημέρα αυτή, οι *Sannyāsis* εκτελούν μια τελετουργική λατρεία [*Pūjā*] για ολόκληρη την αλυσίδα των γκουρού και μαθητών [*Guru Paramparā*] και ειδικά για τον *Vyāsa* ο οποίος θεωρείται ως σημαντικός κρίκος στην *Guru Paramparā* (η οποία ξεκινά από τον Θεό, τον πρώτο δάσκαλο).

Για τους ορθόδοξους *Sannyāsis* (που διαρκώς μετακινούνται και δεν μένουν πάνω από τρεις μέρες σε ένα μέρος), η *Guru Pūrnimā* είναι επίσης η έναρξη της ετήσιας *Chāturmāsya Vratam*, [της τετράμηνης αργίας τους, που συμπίπτει με την εποχή των βροχών]. Κάνουν τάμα να παραμείνουν σε ένα μέρος είτε για τέσσερις μήνες είτε για δύο μήνες [διδάσκοντας τους κατοίκους του χωριού που τους φιλοξενεί].

Επ' ευκαιρία λοιπόν, αυτής της ξεχωριστής ημέρας για τους *Sannyāsis*, θα εξετάσουμε μερικά πράγματα σχετικά με το νόημα της Σαννγιάσα. Είναι γνωστό σε όλους τους μαθητές της Βεδάντα πως, πέρα από την *Jñānam* [την πνευματική γνώση], η σημαντικότερη *Sādhanā* [πνευματική προσπάθεια] για την επίτευξη της *Moksha* [της απελευθέρωσης] είναι η Σαννγιάσα. Το κύριο μέσο που χαρίζει την απελευθέρωση είναι η πνευματική γνώση. Και δίπλα στην πνευματική γνώση, είναι σχεδόν εξίσου σημαντική η Σαννγιάσα, δηλ. η απάρνηση. Αυτός είναι ο λόγος που έχουμε πολλά *μάντρα* [ιερούς στίχους] που εξαιρούν τη σπουδαιότητα της Σαννγιάσα.

*na karmanā na prajayā dhanena
tyāgenaike amritattvamānashuhu.*

(Sannyāsa Sūktam και Mahanarayana Up. 12.14)

Ούτε οι τελετουργίες, ούτε οι απόγονοι, ούτε τα πλούτη –
αλλά μόνο η απάρνηση χαρίζει την αθανασία.

Tyāga [απάρνηση] σημαίνει Σανγγιάσα, δηλ. απάρνηση. Και στο επόμενο μάντρα του ίδιου Sūktam, έχουμε τη δήλωση: «Sannyāsa Yogāt» – που εξαιρεί την Sādhanā της απάρνησης.

Āntara Sannyāsa – Η Εσωτερική Απάρνηση (για όλους)

Και στην *Bhagavad Gita* ο Κύριος, ο Σρι Κρίσνα, επίσης εξαιρεί τη σημασία της Σανγγιάσα – κάνοντας, ευτυχώς, και μια παραχώρηση σε σχέση με αυτήν. Λέει πως: είτε κάποιος καταταχθεί επίσημα στο Στάδιο των Σανγγιάσι [γίνει δηλ. *Āshrama Sannyāsi*, μοναχός]¹ είτε όχι, υποχρεούται να γίνει ΚΑΙ Εσωτερικός Σανγγιάσι [*Āntara Sannyāsi*]. Για να χρησιμοποιήσουμε μεταφορική γλώσσα, «η εσωτερική ‘σαφροποίηση’»² είναι υποχρεωτική.

*anāshrita karma phalam kāryam karma karoti yaha
sa sannyasi cha yogi na niragnir chākriyaha* (BG 6.1)

Αυτός που εκτελεί το επιβεβλημένο καθήκον του χωρίς να σκέφτεται τον καρπό της δράσης—είναι απαρνητής της δράσης [ένας Sannyāsi] και έχει σταθερό νοῦ [είναι γιόγκι], όχι εκείνος που είναι χωρίς φωτιά ή χωρίς έργα.

Είτε γίνεις εξωτερικά ένας Σανγγιάσι είτε όχι, δηλ. είτε καταταχθείς επισήμως στην Σανγγιάσα είτε όχι, οφείλεις να μνηθείς στην Εσωτερική Σανγγιάσα – να λάβεις δηλ. *Āntara Sannyāsa Dīkshā*. *Āntara Sannyāsa* σημαίνει Εσωτερική Σανγγιάσα – δηλ. εσωτερική απάρνηση. Η μύηση [η *Dīkshā*] είναι υποχρεωτική.

Ως εκ τούτου κάθε σοβαρός πνευματικός αναζητητής, σε όποιο *Āshrama* [Στάδιο της Ζωής] κι αν βρίσκεται, οφείλει να λάβει *Āntara Sannyāsa Dīkshā*. Αυτό γίνεται με την απόφαση [*Sankalpa*] να γίνεις Εσωτερικός Σανγγιάσι. Οφείλεις να προετοιμάσεις το νοῦ σου για αυτό το σκοπό, έτσι ώστε κάποια μέρα να γίνεις Εσωτερικός Σανγγιάσι. Διότι η *Jñānam* [η Γνώση] χαρίζει την απελευθέρωση μόνο όταν συνοδευτεί από Σανγγιάσα [απάρνηση].

Προκύπτει φυσικά το ερώτημα: «Τι πρέπει να κάνω για να γίνω Εσωτερικός Σανγγιάσι; Τι πρέπει να κάνω για να γίνω *Āntara Sannyāsi*; Ποιες είναι οι υποχρεώσεις [*Vratams*], οι κανόνες που θα πρέπει να τηρώ ως *Āntara Sannyāsi*;».

Για να είσαι *Āntara Sannyāsi*, πρέπει να έχεις απαρνηθεί τα εγκόσμια. Αυτό εξηγείται από το γεγονός ότι «Σανγγιάσα» σημαίνει απάρνηση. Έτσι, το ερώτημα αληθινά είναι: «Όταν βρίσκομαι στο Στάδιο της Ζωής του Οικογενειάρχη [στο *Grihastha Āshrama*], τι άραγε οφείλω να απαρνηθώ για να γίνω *Āntara Sannyāsi*;». Αυτό είναι το θέμα της

1 Παραδοσιακά, ο βίος του Ινδουιστή περνάει από τέσσερα στάδια που λέγονται *Āshramas*: Μαθητή, οικογενειάρχη, ερημίτη, μοναχού [*Brahmacharya, Grihastha, Vanaprastha, Sannyasa*]. [ΣτΜ]

2 Αναφορά στο ωχρινόχρωμο ράσο των Ινδών μοναχών που συμβολίζει προστασία από τη φωτιά. [ΣτΜ]

σημερινής ομιλίας.

Σύμφωνα με τις Γραφές μας [τις *Shāstram*], *Āntara Sannyāsi* είναι κάποιος που έχει απαρνηθεί τρία πράγματα. Ενώ παραμένεις στο Στάδιο του Οικογενειάρχη [το *Grihastha Āshrama*], οφείλεις να εγκαταλείψεις τα ακόλουθα τρία:

- α) *Sarva Abhimāna Parityāgaha*
[Εγκατάλειψη κάθε ιδέας ότι εσύ κατέχεις και ελέγχεις].
- β) *Sarva Chinta Parityāgaha*
[Εγκατάλειψη κάθε άγχους και ανησυχίας].
- γ) *Sarva Visheshā Prārthanā Parityāgaha*
[Εγκατάλειψη κάθε είδους προσευχής για ιδιοτελείς στόχους].

α) *Sarva Abhimāna Parityāgaha* - Εγκατάλειψη της ιδέας ότι εσύ κατέχεις και ελέγχεις

Η λέξη *Abhimāna* σημαίνει προσκόλληση σε κάτι, έκφραση της οποίας είναι η «αίσθηση ότι κατέχεις και ελέγχεις». Η ιδέα ότι κατέχω το τάδε πράγμα ή τους τάδε ανθρώπους αναφέρεται στην κατοχή. Και η ιδέα ότι μπορώ να ελέγξω τα γεγονότα αναφέρεται στον έλεγχο.

Από τις Γραφές, μαθαίνουμε τη σημαντική πληροφορία ότι ο Κύριος, ο Bhagavān [ο 'αξιολάτρευτος'], είναι ο μόνος κάτοχος και ελεγκτής του παντός. Από τη μελέτη του 11ου κεφαλαίου με θέμα *Η Θέαση της Παγκόσμιας Μορφής [Vishva Rūpa Darshanam]* στην *Bhagavad Gita*, μαθαίνουμε ότι ο Bhagavān είναι το παν κι ότι ο Bhagavān είναι ο κάτοχος του παντός. Αυτό σημαίνει πως αληθινά δεν κατέχω τίποτα μέσα σ' ετούτον τον κόσμο. Ο Bhagavān μου έχει δώσει κάποια πράγματα για προσωρινή μου χρήση. Αυτά μου χορηγούνται μόνο για την πνευματική μου ανάπτυξη. Και ο Bhagavān μπορεί να πάρει κάτι από μένα ανά πάσα στιγμή, χωρίς να μου ζητήσει την άδεια και χωρίς να με προειδοποιήσει.

Έτσι, ο Bhagavān μπορεί να μου δώσει κάτι αυτή τη στιγμή και ο Bhagavān μπορεί να το πάρει πίσω από μένα ανά πάσα στιγμή — είτε πρόκειται για απτά πράγματα όπως οι άνθρωποι και περιουσία ή άυλα πράγματα όπως το όνομα, η φήμη, οι τίτλοι τιμής, οι διακρίσεις, το κύρος, η υγεία κλπ. Τα υλικά και τα άυλα πράγματα —και τα δύο— ανήκουν στον Bhagavān, δεδομένου ότι Εκείνος είναι ο κύριός τους.

Οπότε, όταν διεκδικώ την κυριότητα κάποιου πράγματος, είμαι σφετεριστής της περιουσίας του Bhagavān. Και ο σφετερισμός είναι ένα σοβαρό πνευματικό αδίκημα, για το οποίο η ποινή είναι η κράτηση στη φυλακή της *Samsāra* [της εγκόσμιας περιπλάνησης]. Κάθε φορά που διεκδικώ την κυριότητα του οτιδήποτε, κάθε φορά που νιώθω αυτό που ονομάζεται *Abhimāna*, διαπράττω το αδίκημα του σφετερισμού, για το οποίο η τιμωρία είναι η *Samsāra Kārāgrihanāsaha* (*Kārāgriha* σημαίνει φυλακή).

Γι' αυτό οφείλω να κατανοήσω ότι η ιδέα ότι κατέχω κάτι είναι ένα πνευματικό αδίκημα και ως εκ τούτου θα πρέπει να εγκαταλείψω εντελώς την ιδέα ότι κατέχω. Και μέσα στα κατάβαθα της καρδιάς μου, θα πρέπει να διατηρώ πάντα τη σκέψη [το *Vritti*, το νοητικό κύμα] ότι δεν κατέχω τίποτα κι ως εκ τούτου δεν έχω τίποτα να χάσω. Οπότε,

ποια είναι η αδιάκοπη σκέψη [*Vritti*] που οφείλω να καλλιεργήσω και να αναπτύξω; – «Είμαι ακτήμονας και ως εκ τούτου δεν έχω τίποτα να χάσω». – Αυτή η σκέψη δεν πρέπει να είναι επιφανειακή, στα χείλη μόνο, αλλά να ανέρχεται από τα κατάβαθα της καρδιάς μου.

Και δεν πρέπει να απαρνηθώ μόνο την αίσθηση του κατέχοντος, θα πρέπει να εγκαταλείψω και την αίσθηση του ελέγχοντος. Οφείλω να γνωρίζω ότι εγώ δεν ελέγχω κανένα πράγμα, κανένα γεγονός στον κόσμο. Το καθετί, κάθε γεγονός, ελέγχεται από τον Bhaganāh σύμφωνα με το Νόμο του Κάρμα. Ο Νόμος του Κάρμα περιλαμβάνει αρκετούς γνωστούς και άγνωστους παράγοντες. Όταν, δεν γνωρίζω καν ποιοι παράγοντες εμπλέκονται, είναι ποτέ δυνατό να ελέγξω εγώ κάτι; – Εγώ απλώς συνεισφέρω. Έχω ελεύθερη βούληση. Έχω επιλογή. Με την ελεύθερή μου βούληση και επιλογή, μπορώ να είμαι ένας συνεισφέρων, ένας ανάμεσα σε πολλούς συνεισφέροντες. Με τη δική μου συνεισφορά και πολλούς άλλους παράγοντες, ο Bhaganāh ελέγχει τα γεγονότα.

Ακόμα κι όταν λαμβάνω ένα φάρμακο για κάποιο πρόβλημα υγείας, η λήψη του φαρμάκου είναι η μόνη συνεισφορά μου. Δεν μπορώ εγώ να ελέγξω την υγεία μου μέσα από τη λήψη. Ο Bhaganāh θα αποφασίσει αν θα πρέπει να ανακάμψω μετά από 10 ημέρες θεραπείας ή 10 εβδομάδες θεραπείας. Η λήψη του φαρμάκου είναι η δική μου συνεισφορά, αλλά η υγεία ελέγχεται από τον Bhaganāh.

Ως εκ τούτου δεν κατέχω και δεν ελέγχω τίποτα. Είμαι απλώς ένας συνεισφέρων, οπότε εγκαταλείπω την ιδέα ότι κατέχω και ελέγχω, που μαζί ονομάζονται *Abhimāna*.

Είναι ανάγκη να ασκήσουμε την *Sarva Abhimāna Tyāga* [Απάρνηση όλων των *Abhimāna*]. Και αυτή είναι η ύψιστη μορφή της *Bhakti*, αυτή της αυτοπαράδοσης, της *Atma Nivedana Rūpa Bhakti*. Ο Σρι Κρίσνα μιλάει για το θέμα αυτό χρησιμοποιώντας τους όρους *Nir-mama* και *Nir-ahankāra* [μη-δικά μου και μη-εγώ].

Έτσι, η πρώτη απάρνηση είναι η *Sarva Abhimāna Tyāga*, η απάρνηση της αξίωσης ότι εσύ κατέχεις και ελέγχεις.

β) *Sarva Chinta Parityāgaha* -

Εγκατάλειψη κάθε άγχους και ανησυχίας

Στη συνέχεια, η δεύτερη απάρνηση είναι η *Sarva Chinta Parityāgaha*. *Chinta* σημαίνει άγχος ή ανησυχία. Αν αναλύσουμε το νου μας, θα ανακαλύψουμε ότι όλες οι ανησυχίες μας περιστρέφονται μόνο γύρω από πράγματα και πρόσωπα προς τα οποία νιώθουμε *Abhimāna*. Όταν δεν νιώθουμε *Abhimāna*, δηλ. προς τους γενικά λεγόμενους 'τρίτους', δεν νιώθουμε απολύτως καμία *Chinta* σε σχέση με αυτούς τους ανθρώπους και τα πράγματα. Ως εκ τούτου, είναι πολύ σαφές ότι ο ψυχολογικός νόμος είναι ότι κάθε *Abhimāna* σχετίζεται με την ανησυχία και κάθε ανησυχία συνδέεται με *Abhimāna*. Η *Abhimāna* και η ανησυχία είναι αλληλένδετες. Ως εκ τούτου, αλληλοενισχύονται. Μεγαλύτερη η *Abhimāna*, τόσο μεγαλύτερη είναι η ανησυχία και το αντίστροφο. Όσο πιο πολύ ανησυχώ, τόσο περισσότερο δυναμώνω την *Abhimāna* που νιώθω απέναντι σ' αυτό που με ανησυχεί.

Ως εκ τούτου, ένας *Āntara Sannyāsi* [Εσωτερικός Σανγγιάσι] αναγνωρίζει ότι η ανησυχία τρέφει την *Abhimāna*. Οπότε, αν θέλω να είμαι ένας *Āntara Sannyāsi*, θα πρέπει όχι μόνο να απαρνηθώ κάθε είδους *Abhimāna*, αλλά και να αρνηθώ κάθε υποστήριξή μου σε όλα τα είδη ανησυχίας. Η φανέρωση της ανησυχίας είναι κάτι εντελώς φυσικό, επειδή έχουμε αναπτύξει τη συνήθεια να ανησυχούμε. Ως εκ τούτου δεν μπορούμε να αποφύγουμε την άφιξη της ανησυχίας. Αλλά όταν γίνομαι *Āntara Sannyāsi*, κάνω κάθε προσπάθεια να απαλλάξω το νου μου από κάθε είδος ανησυχίας.

Μόλις φανερώνεται κάποια μορφή ανησυχίας, θα πρέπει μέσα μου να ανάψει το κόκκινο σήμα. Το κόκκινο θα επισημάνει την εμφάνιση της *Abhimāna*! Και τούτο συμβαίνει επειδή, με την ανησυχία μου, ταΐζω την *Abhimāna*. Η *Abhimāna* αποτελεί πνευματικό σφετερισμό. Και ο πνευματικός σφετερισμός αποτελεί αδίκημα. Και το πνευματικό αδίκημα τιμωρείται με παράταση της *Samsāra Kārāgrīha* [εγκόσμιας φυλάκισης] για μερικά χρόνια ή γεννήσεις [*Janmāhā*].

Ως εκ τούτου ένας *Āntara Sannyāsi* οφείλει να αποκρούει σθεναρά κάθε είδος ανησυχίας, μόλις προκύπτει. Οφείλουμε να χρησιμοποιήσουμε κάθε μέσο και ικανότητα που έχουμε και ο στόχος μας θα είναι να εμποδίσουμε τη συνέχιση ή τη συντήρηση οποιουδήποτε είδους ανησυχίας.

Τέτοια είναι η δεύτερη απάρνηση, η *Sarva Chinta Parityāgaha*.

γ) *Sarva Visheshā Prārthanā Parityāgaha* -

Εγκατάλειψη όλων των ειδικών προσευχών για ιδιοτελείς στόχους

Αυτή είναι η τρίτη μορφή απάρνησης. Και είναι εδώ που οι περισσότεροι από εμάς θα δυσκολευτούν. *Visheshā Prārthanā* σημαίνει ειδικές παρακλήσεις, τάματα κλπ. για ιδιοτελείς σκοπούς.

Αν εξετάσουμε την ψυχολογία που βρίσκεται πίσω από τις ειδικές προσευχές, θα διαπιστώσουμε ότι κάνουμε ειδικές παρακλήσεις μόνο αναφορικά με πράγματα και ανθρώπους για τους οποίους νιώθουμε *Abhimāna*! Δεν κάνουμε τέτοιες παρακλήσεις για τρίτα πρόσωπα που περνάνε στο δρόμο και δεν τους γνωρίζουμε. Ουδέποτε κάνουμε ειδικές παρακλήσεις για πράγματα ή αντικείμενα που βρίσκονται έξω από το πολύτιμο βεληνεκές της *Abhimāna* μας. Μόνο για κάτι που εμπίπτει στον κύκλο της *Abhimāna* μας εκτελούμε *Visheshā Pūjā* ή *Prārthanā*. Ως εκ τούτου:

yatra yatra abhimāna tatra tatra Visheshā Prārthanā
yatra yatra Visheshā Prārthanā tatra tatra abhiman

Ακριβώς όπως η ανησυχία είναι αδιαίρετα συνδεδεμένη με την *Abhimāna*, όλες οι ειδικές προσευχές είναι επίσης αδιαίρετα συνδεδεμένες με την *Abhimāna*. Οπότε, αυτές αλληλοενισχύονται: όσο περισσότερη η *Abhimāna*, τόσο περισσότερες θα είναι οι ειδικές προσευχές. Και αντίστροφα: όσο περισσότερες ειδικές προσευχές κάνω, τόσο αυξάνω και συντηρώ την *Abhimāna*.

Και όσο περισσότερη είναι η *Abhimāna*, τόσο μεγαλύτερο είναι το πνευματικό αδίκημα. Και όσο μεγαλύτερο είναι το πνευματικό αδίκημα, τόσο περισσότερη είναι η παραμονή στη *Σαμσάρα*. Άρα κάθε πνευματικός αναζητητής οφείλει να γνωρίζει ότι η ειδική

Prārthanā θα θρέψει την *Abhimāna*. Οπότε, ακόμα και αν υπάρχει μόνο κάποια ροπή προς αυτήν θα πρέπει κανείς να την αφανίσει ή να την αποκρούσει.

Τέτοια είναι η τρίτη απάρνηση – η *Sarva Vishesha Prārthanā Parityāgaha*.

Άρα, η *Εσωτερική Σανγγιάσα* αποτελείται από τα εξής:

- α) *Sarva Abhimāna Parityāgaha* – Εγκατάλειψη κατοχής & ελέγχου
- β) *Sarva Chinta Parityāgaha* – Εγκατάλειψη άγχους και ανησυχίας
- γ) *Sarva Vishesha Prārthanā Parityāgaha* – Εγκατάλειψη ειδικών προσευχών

που για εύκολη ανάμνηση, μπορούμε να τα λέμε ΚΑΠ:

- "Κ" απάρνηση κάθε Κατοχής και ελέγχου
- "Α" απάρνηση κάθε Ανησυχίας, φόβου κλπ.
- "Π" απάρνηση κάθε ειδικής Προσευχής

Έτσι, η εγκατάλειψη των ΚΑΠ αποτελεί την *Āntara Sannyāsa*. Οπότε, κάθε σοβαρός πνευματικός αναζητητής οφείλει κάποια μέρα να πάρει την απόφαση [*Sankalpa*] και να γίνει *Āntara Sannyāsi*. Θα πρέπει να προετοιμαστούμε και να επιλέξουμε μια μέρα για αυτό το σκοπό. Για έναν επίσημο *Sannyāsi*, η μέρα ΚΑΠ, η μέρα της απάρνησης είναι η μέρα της μύησης (της χειροτονίας) του στη *Σανγγιάσα*. Για τον οικογενειάρχη [*Grihastha*] δεν υπάρχει επίσημη μύηση στη *Σανγγιάσα*. Επομένως, ο οικογενειάρχης οφείλει να επιλέξει μια μέρα, είτε φέτος είτε του χρόνου είτε μετά από μερικά χρόνια, και να πάρει την απόφασή [*Sankalpa*] του. Η *Sankalpa* οφείλει να είναι η εξής: «Από σήμερα, εγκαταλείπω τα ΚΑΠ».

Τέτοια είναι η *Εσωτερική Σανγγιάσα* [η *Āntara Sannyāsa*].

Μερικά σημαντικά πράγματα που οφείλει να θυμάται ένας Εσωτερικός Σανγγιάσι

Ο πνευματικός αναζητητής που αποφασίζει να υιοθετήσει την Εσωτερική Σανγγιάσα, διά της *Āntara Sannyāsa Sankalpa*, οφείλει να έχει υπ' όψιν του μερικά σχετικά.

Αυτά είναι:

- α) Η διαχείριση της ενοχής
- β) Η προώθηση της πνευματικής ανάπτυξης
- γ) Η συνέχιση των υποχρεωτικών *Κάρμα* [τυπικών]
- δ) Η εγκατάλειψη της ιδέας ότι κατέχεις & ελέγχεις το σώμα και το νου

α) Η διαχείριση της ενοχής

Όταν ένας οικογενειάρχης [ένας *Grihastha*] επιλέγει να απαρνηθεί τις *Abhimāna*, *Chinta* και *Vishesha Prārthanā*, δεν χρειάζεται να έχει ενοχές (ότι παραμελεί τα καθήκοντά του). Αυτές οι τρεις απαρνήσεις, ούτως ή άλλως, δεν ανήκουν στα υποχρεωτικά καθήκοντα του οικογενειάρχη. Η στενοχώρια δεν είναι καθήκον του *Grihastha*. Οι ιδιοτελείς προσευχές και πράξεις [*Vishesha Prārthanā* ή *Kāmya Karma*] δεν είναι καθήκοντα του *Grihastha*. Και η *Abhimāna* σίγουρα δεν αποτελεί καθήκον του

Grihastha. Εφόσον ούτως ή άλλως αυτά δεν ανήκουν στο πλαίσιο των καθηκόντων του *Grihastha*, ο *Grihastha* που αποφασίζει να υιοθετήσει την *Āntara Sannyāsa* μπορεί άφοβα και χωρίς καμία αίσθηση ενοχής να απαρνηθεί τα προαναφερθέντα τρία.

β) Προώθηση της πνευματικής ανάπτυξης

Στο 16ο κεφάλαιο της *Bhagavad Gita*, ο Κύριος, ο Σρι Κρίσνα, κατατάσσει και τα τρία – *Abhimāna* και *Chinta* και *Vishesha Prārthanā* – στην κατηγορία των *Āsurī Sampat* [δαίμονικών ιδιοτήτων]. Επίσης δηλώνει: *Dambo Darpo Abhimānaha Cha* στον στίχο 16.4, *Chintām Aparimeyām Cha* στο στίχο 16.11 και *Kāmam Āshritya Dushpūram* στο στίχο 16.10.

Ακόμα και στην *Uddhava Gita*, κατά την περιγραφή των ιδιοτήτων των τριών *Gunāhā*, βλέπουμε πως τα ανωτέρω τρία θεωρούνται ως *Āsurī Sampat*.

Ο Σρι Κρίσνα λέει με έμφαση ότι και τα τρία: οι *Abhimāna*, *Chinta* και *Vishesha Prārthanā* – επιβραδύνουν την πνευματική ανάπτυξη. Αυτό σημαίνει πως η βεδαντική μελέτη είναι πιο ωφέλιμη όταν υιοθετείς την *Εσωτερική Σαννγιάσα*. Η βεδαντική μελέτη χωρίς *Εσωτερική Σαννγιάσα* σίγουρα ωφελεί, αλλά πολύ περιορισμένα – θα είναι σαν να περπατάς με τρία σιδερένια βαρίδια δεμένα στα πόδια σου, δηλ. με τα παραπάνω τρία πράγματα που θα 'πρεπε να είχες απαρνηθεί.

Το πνευματικό ταξίδι θα επιβραδυνθεί σε μεγάλο βαθμό και θα καθυστερήσει η πρόοδος όσο αυτά τα τρία πνευματικά αδικήματα, τα *Āsurī Sampat*, συντηρούνται και προωθούνται. Γι' αυτό, η *Εσωτερική Σαννγιάσα* είναι αναγκαία για την προώθηση της πνευματικής ανάπτυξης.

Για να ανακεφαλαιώσουμε, δεν είναι ανάγκη να νιώθεις ένοχος – η απάρνηση θα προωθήσει την πνευματική ανάπτυξη.

γ) Η συνέχιση των υποχρεωτικών δράσεων [Κάρμα]

Ακόμα και μετά την απάρνηση των εν λόγω τριών, ο οικογενειάρχης [*Grihastha*] μπορεί να συνεχίσει όλες τις άλλες δράσεις που εντάσσονται στα πλαίσια των καθηκόντων ενός οικογενειάρχη, με βάση τη δομή της οικογένειας, τη διάρθρωσή της κλπ. Οι συνεισφορές μπορούν να συνεχιστούν, με τη μορφή σωματικών, λεκτικών και ψυχικών δράσεων [*Kāyika Karmāni*, *Vāchika Karmāni*, *Manasa Karmāni*]. Όλες οι δράσεις [Κάρμα] μπορούν κάλλιστα να συνεχιστούν μετά την εγκατάλειψη των τριών: – *Abhimāna*, *Chinta* και *Vishesha Prārthanā*.

Υπάρχει κάτι που πρέπει να πούμε σχετικά με την τακτική λατρεία: Όταν λέμε ότι «όλα τα άλλα καθήκοντα μπορούν να συνεχιστούν», αναφερόμαστε επίσης σε όλες τις τακτικές λατρείες του Κυρίου που μπορούν να συνεχιστούν. Μόνο οι λατρείες για ιδιοτελείς σκοπούς [*Vishesha Prārthanā* ή *Kāmya Pūjā*] απαγορεύονται. Όλες οι άλλες ανιδιοτελείς λατρείες [*Nitya Naimittika Pūjā*] μπορούν και πρέπει να συνεχιστούν.

Στη συνέχεια, κάποιος μπορεί να αναρωτηθεί: «Αν γίνω *Εσωτερικός Σαννγιάσι* και εκτελώ την ανιδιοτελή λατρεία [*Nitya Naimittika Pūjā*] μου, τι θα πρέπει να ζητάω από

τον Κύριο; Εφόσον η ιδιοτελής λατρεία [η *Visheshā Prārthanā*] δεν επιτρέπεται και επιβάλλεται μόνο η ανιδιοτελής λατρεία [η *Nitya Naimittika Pūjā*] τότε, ως Εσωτερικός Σανγγιάσι, τι θα πρέπει να ζητάω από τον Κύριο;».

Αυτό το ερώτημα πηγάζει από την τεράστια παρανόηση ότι οφείλουμε να εκτελούμε τελετουργική λατρεία [*Pūjā*] μόνο όταν έχουμε κάτι να ζητήσουμε από τον Κύριο. Βασίζεται στο συμπέρασμα ότι η *Pūjā* γίνεται μόνο όταν έχεις ανάγκη από κάτι. Θα πρέπει να μην ξεχνάμε ότι μπορούμε να εκτελούμε *Pūjā* απεριόριστα για τη βελτίωση της παράδοσής μας στον Κύριο. Μπορούμε να μετατρέψουμε κάθε *Pūjā* σε μέσο ενίσχυσης της *Εσωτερικής Σανγγιάσα*: «Ω Κύριε, πάντα θυμάμαι ότι Εσύ είσαι ο κάτοχος και ελεγκτής των πάντων, δεν μπορώ να διεκδικώ ότι εγώ κατέχω ή ελέγχω». Και εκφράζω αυτήν την αποποίηση της κατοχής και ελέγχου με ένα μπρούμυτο προσκύνημα [*Namaskara*]. Δεν είναι ανάγκη να ζητήσω κάτι. Η *Pūjā* μπορεί να ενισχύσει την παράδοσή μας και είναι ευκαιρία να ευχαριστήσουμε τον Κύριο για ό,τι μας χάρισε. – Μπορούμε σίγουρα να ευχαριστούμε τον Κύριο, πού και πού!

Έτσι, κάθε *Pūjā* γίνεται ευκαιρία να ευχαριστήσω τον Κύριο και να βελτιώσω την παράδοση, τη θυσία σ' Αυτόν, της αίσθησης του “εγώ” και “τα δικά μου” [*Ahankāra* και *Mamakāra Ārpanam*]. Και αν κάνω μια τέτοια *Pūjā*, αυτό αυτόματα θα μου χαρίσει το ψυχικό σθένος για την αντιμετώπιση της ζωής. Και μια τέτοια *Pūjā*, η άλλως ονομαζόμενη *Nishkāma Pūjā* [ανιδιοτελής λατρεία], θα δυναμώσει το νου, θα δυναμώσει την *Σανγγιάσα* [απάρνηση], θα δυναμώσει την *Sāadhanā Chatushtaya Sampattihi*, [την τετράδα των προαπαιτούμενων προσόντων του μαθητή], θα δυναμώσει τη Γνώση [*Jñānam*], θα δυναμώσει την Εδραίωση στη Γνώση [*Nishthā Jñāna*].

Έτσι, ο *Εσωτερικός Σανγγιάσι* μπορεί να επισκέφτεται ναούς, να εκτελεί *Pūjā*, να κάνει *Namaskara*. Και τι άραγε έχει κατά νου ένα τέτοιο άτομο; «Ω Κύριε, δεν κατέχω τίποτε και δεν έχω τίποτε να χάσω. Εσύ κατέχεις και ελέγχεις τα πάντα».

Συνεπώς, η τρίτη αλήθεια που πρέπει να μην ξεχνάμε είναι ότι η ανιδιοτελής λατρεία [*Nitya Nishkāma Pūjā*] δεν χρειάζεται και δεν πρέπει να σταματήσει. Η απάρνηση των ειδικών προσευχών [*Visheshā Prārthanā*] δεν σημαίνει τον τερματισμό της τακτικής *Pūjā*.

δ) Η εγκατάλειψη της ιδέας ότι κατέχεις & ελέγχεις το σώμα και το νου

Η τέταρτη σημαντική αλήθεια που οφείλουμε να θυμόμαστε είναι η εξής: Όταν αποποιούμαι την ιδιότητα του κατέχοντος και ελέγχοντος σε σχέση με τα πάντα, αυτά «τα πάντα» περιλαμβάνουν και το σώμα και το νου μου. Αυτό είναι το πιο δύσκολο τμήμα της απάρνησης.

Η εγκατάλειψη της ιδιότητας του κατέχοντος και ελέγχοντος απέναντι σε ό,τι υπάρχει στη δημιουργία, οφείλει να περιλαμβάνει και το συγκρότημα ‘σώμα-νους’. Άρα οφείλω, και σε σχέση με το σώμα μου, να απαρνηθώ όλα τα τρία – *Abhimāna*, *Chinta* και *Visheshā Prārthanā* – ως εξής:

-Deha Abhimāna Parityāgaha: «Ω Κύριε, δεν κατέχω ούτε ελέγχω το σώμα, δε γνωρίζω ποια θα είναι η κατάσταση του σώματος μετά από μερικά χρόνια. Μπορώ

να συμβάλλω στην υγεία του σώματος με κατάλληλη διατροφή, ασκήσεις κλπ. Αλλά, δεν ελέγχω την κατάσταση του σώματος. Άρα οφείλω και σε σχέση με το φυσικό σώμα [*deha*] να απαρνηθώ την αίσθηση ότι το κατέχω και το ελέγχω [*Deha Abhimāna Tyāgaha*].».

-Deha Chinta Parityāgaha — Αυτό είναι το δυσκολότερο μέρος. Όλοι θα αρχίσουν να ανησυχούν για το σώμα από τη στιγμή που θα περάσουν τα 40 ή 50 χρόνια. Αυτή η ανησυχία είναι η πιο φυσική συνήθεια. Ο Εσωτερικός Σανγγιάσι οφείλει πάντα να διώχνει από το μυαλό του την ανησυχία για τη μελλοντική κατάσταση του σώματος.

-Deha Vishesha Prārthanā Parityāgaha — Αυτή είναι ακόμα πιο δύσκολη.

Περιλαμβάνει όλες τις ειδικές προσευχές για το σώμα [το Deha], τις οποίες ο Εσωτερικός Σανγγιάσι οφείλει επίσης να απαρνηθεί. — Αλλά, προσοχή: όλοι οφείλουν να κάνουν ό,τι είναι ανάγκη για τη διατήρηση και τη γενική υγεία του σώματος. Αυτό που τονίζεται εδώ είναι ότι ο Εσωτερικός Σανγγιάσι δεν εκτελεί καμία ιδιαίτερη *Pūjā* ή προσευχή για το σώμα. Διαφορετικά, μέσω της *Prārthanā Vishesha*, θα τραφεί η *Deha Abhimāna* [προσκόλληση στο σώμα] που με τη σειρά της είναι ένας σφετερισμός, που με τη σειρά του είναι ένα πνευματικό αδίκημα και αυτό θα οδηγήσει σε όλο και περισσότερη διαμονή στην *Σαμσάρα*.

Από τα ανωτέρω, η Εσωτερική Σανγγιάσα μπορεί να φαίνεται δύσκολη και σχεδόν ανέφικτη. Αλλά κάποτε, αργά η γρήγορα, θα πρέπει όλοι να ασπασθούν την Εσωτερική Σανγγιάσα. Παραμένοντας στο Στάδιο του Οικογενειάρχη [*Grihastha Āshrama*], κανείς παίρνει την απόφαση [*Sankalpa*] να ακολουθήσει το δρόμο της Εσωτερικής Σανγγιάσα από εδώ και πέρα.

Εδώ μπορεί να προκύψει ένα ερώτημα: «Πειράζει αν κάποιος προσευχηθούν για μένα; Είναι άραγε εντάξει αν κάποιος κάνουν μια ειδική προσευχή για χάρη μου;». Είναι εντάξει εφ' όσον εσύ δεν επιβάλεις στους άλλους να κάνουν αυτές τις προσευχές.

Η διαχείριση του νου

Αφού ασχοληθεί με το σώμα, ο Εσωτερικός Σανγγιάσι θα πρέπει να ασχοληθεί με το νου. Οφείλει να εφαρμόσει —και απέναντι στο νου— την τριπλή απάρνηση της μη κατοχής, μη ανησυχίας και μη ιδιοτελών προσευχών [*Manasa Abhimāna Parityāgaha*, *Manasa Chinta Parityāgaha*, και *Manasa Vishesha Prārthanā Parityāgaha*]. Όσον αφορά το νου, είναι επίσης θεμιτό να κάνεις ό,τι είναι ανάγκη για τη νοητική σου υγεία — αυτό αποτελεί καθήκον. Αλλά η ανησυχία για το νου δεν είναι ένα καθήκον και υπάγεται στα τρία πνευματικά αδικήματα — *Abhimāna*, *Chinta* και *Vishesha Prārthanā*. Η Βεδάντα, δεν δικαιολογεί κανένα είδος ανησυχίας.

Ομοίως, δεν πρέπει να μας απασχολεί το ζήτημα της μεταθανάτιας κατάστασης του νου. Αν δηλαδή, μετά θάνατο, ο νους θα επιτύχει την ασώματη απελευθέρωση [*Videha Muktihi*] ή θα πορευτεί προς ένα άλλο σώμα, κλπ. Αυτό που χρειάζεται είναι να κάνουμε ό,τι πρέπει για το νου, αλλά να μην ανησυχούμε.

Έτσι, η *Sarva Abhimāna Parityāgaha* συν τη *Sarva Chinta Parityāgaha* συν τη *Vishesha Prārthanā Parityāgaha* αποτελούν την Εσωτερική Σανγγιάσα [*Āntara Sannyāsa*]. Ο *Āntara*

Sannyāsi οφείλει να θυμάται όλες αυτές τις τρεις αλήθειες.

Είναι άραγε η Εσωτερική Σανγγιάσα υποχρεωτική;

Τέλος, προτού κλείσουμε, θα συζητήσουμε ένα τελευταίο θέμα: «Είναι άραγε η Εσωτερική Σανγγιάσα υποχρεωτική ή όχι;».

Η εσωτερική απάρνηση είναι υποχρεωτική όταν ο στόχος μας είναι η Απελευθέρωση [η Moksha]. Μπορεί να μην είναι υποχρεωτική αμέσως, δηλ. σήμερα. Μπορούμε να την αναβάλλουμε, αλλά δεν μπορούμε ποτέ να την αποφύγουμε. Άρα η Āntara Sannyāsa είναι υποχρεωτική.

Κατόπιν, το επόμενο ερώτημα είναι: «Ποια είναι η θέση της Bāhya Sannyāsa [της Εξωτερικής Σανγγιάσα], δηλαδή, της επίσημης Σανγγιάσα [Āshrama Σανγγιάσα]; Είναι άραγε αυτή η μορφή της Σανγγιάσα υποχρεωτική ή όχι;». Αυτό είναι μια τεχνική λεπτομέρεια που έχει μόνο θεωρητικό ενδιαφέρον. Εντούτοις θα το συζητήσουμε εν συντομία και θα κλείσουμε. Οπότε, είναι άραγε η επίσημη απάρνηση, η κατάταξη στην μοναστική τάξη, υποχρεωτική ή όχι;

Υπάρχουν δύο απόψεις. Γενικά, όταν προκύπτει αυτή η συζήτηση, πάντα αναφέρονται στην περίπτωση του βασιλιά Janaka ως παράδειγμα για το αν απαιτείται η εξωτερική Σανγγιάσα ή όχι.

Όταν διαβάζουμε τις Γραφές, διαπιστώνουμε ότι παντού, όπου αναφέρεται ο Janaka, είναι σαφές ότι ο Janaka είναι ένας Āntara Sannyāsi κι ότι ο Janaka είναι ένας απελευθερωμένος. Στην Bhagavad Gita και στην Ashtāvakra Gita, βλέπουμε ότι ο Janaka είναι και Grihastha και Āntara Sannyāsi. Οπότε, με βάση αυτό το παράδειγμα, τίθεται το ερώτημα εάν η εξωτερική Σανγγιάσα απαιτείται ή όχι.

Σε γενικές γραμμές, συνάγουμε ότι ο Janaka έγινε Jñāni και απελευθερώθηκε ενώ ήταν ένας Grihastha. Από αυτό μπορούν να εξαχθούν δύο απόψεις.

Η μια ομάδα λέει ότι η εξωτερική Σανγγιάσα δεν είναι υποχρεωτική και επικαλείται την περίπτωση του Janaka ο οποίος, όντας ένας Grihastha, δεν ήταν εξωτερικός Sannyāsi, αλλά ήταν παρά ταύτα απελευθερωμένος.

Από την άλλη, μια δεύτερη ομάδα λέει πως η εξωτερική Σανγγιάσα δεν απαιτείται στην παρούσα σου γέννηση [Janma]. Το ότι ο Janaka άσκησε την Āntara Sannyāsa και απελευθερώθηκε, λένε αυτοί, απλώς δείχνει ότι ήταν εξωτερικός Sannyāsi στην προηγούμενή του γέννηση [Purva Janma]. Αυτοί λοιπόν ισχυρίζονται ότι ο Janaka είχε ασκήσει εξωτερική Σανγγιάσα στην προηγούμενή του γέννηση αλλά, για κάποιο λόγο, δεν πέτυχε τη Μόκσα και ως εκ τούτου έγινε Γιόγκα Bhrashtaha [έκπτωτος γιόγκι] ο οποίος, στην επόμενη γέννησή του ως βασιλιάς Janaka, λόγω των ροπών [vāsanās] που κουβαλούσε από την προηγούμενη Σανγγιάσα, έγινε Āntara Sannyāsi. Ως εκ τούτου ο ισχυρισμός τους είναι ότι ο κάθε Āntara Sannyāsi Grihastha ήταν Εξωτερικός Σανγγιάσι στην προηγούμενή του γέννηση. — Άρα, η Εξωτερική Σανγγιάσα είναι αδιαίρετα συνδεδεμένη με την απελευθέρωση, είτε στην αμέσως προηγούμενη γέννηση είτε στην τρέχουσα γέννηση.

Οπότε, εάν όλοι από εσάς που βρίσκεστε τώρα στο *Grihastha Āshrama* ασκήσετε με επιτυχία την *Āntara Sannyāsa*, αυτό σημαίνει πως είχατε ασκήσει την *Bāhya Sannyāsa* [Εξωτερική Σανγγιάσα] σε προηγούμενη γέννηση. Συνεπώς, το συμπέρασμα είναι πως και οι δύο Σανγγιάσα υπάρχουν και ως εκ τούτου οι δύο *Sannyāsa* οδηγούν στη Γνώση [*Jñānam*]. Άρα είτε ασκηθεί η *Bāhya Sannyāsa* [εξωτερική Σανγγιάσα] σε προηγούμενη γέννηση είτε στην παρούσα είτε σε μελλοντική γέννηση, αυτό δεν μας νοιάζει. Εμείς ασπαζόμαστε την *Āntara Sannyāsa* τώρα, όπως έκανε ο βασιλιάς Janaka.

Για το λόγο αυτό, όλοι οι σοβαροί πνευματικοί αναζητητές οφείλουν να προετοιμάσουν το νου τους για να γίνουν *Āntara Sannyāsi* – κάποια μέρα. Στη συνέχεια, ο συνδυασμός της *Jñānam* [της Γνώσης] με τη Σανγγιάσα [την απάρνηση] θα χαρίσει τόσο την *Jivan Muktihi* [την εν ζωή απελευθέρωση] όσο και την *Videha Muktihi* [ασώματη απελευθέρωση, μετά τη πτώση του σώματος].³

Με αυτά κλείνουμε την ομιλία περί Σανγγιάσα.

Αναρτήθηκε από aprameyaha στις 21:24:00

Χαιρετισμός

Αυτό το blog περιέχει απομαγνητοφωνημένες ομιλίες του Swami Paramarthananda του Chennai.

Παρακαλείστε να σημειώσετε ότι δεν υπάρχει υποκατάστατο για την πρόσωπο με πρόσωπο ακρόαση της διδασκαλίας του Γκουρού [*Guru Mukha Dvara Shravanam*] και αυτός είναι ο καλύτερος τρόπος για να εκτιμήσει κάποιος την ομορφιά των θεμάτων και να απολαύσετε τη σαφήνεια της παράδοσης.

Αλλά, για το καλό των άλλων, διαθέτουμε αυτές τις ομιλίες σε μορφή κειμένου. Κάθε προσπάθεια έχει γίνει για να καταγραφεί η ομιλία όσο το δυνατόν ακριβέστερα. Τυχόντα ακούσια λάθη βαρύνουν μόνο τον ιδιοκτήτη του blog.

Hari Om

Σχετικά με εμένα
aprameyaha

Είμαι μελετητής της Βεδάντα.
Μέσα από αυτό το blog, θέλω όλοι να επωφεληθούν
από τις θαυμάσιες διδασκαλίες του Swami Paramārthānanda.
Hari Om

Προβολή πλήρους προφίλ

³ Ο αντιφατικός όρος *Videha Mukti* λέγεται από τη σκοπιά του κοινού ανθρώπου. Η ελευθερία που χαρίζει η Γνώση δεν έχει διαβαθμίσεις. Ο *Jivan Mukta* που ανακάλυψε την αλήθεια ήδη γνωρίζει ότι δεν είναι το σώμα. [ΣτΜ]

Προσφορά του:
Γιάννη Μανέττα
Μπέλες 28 (Κουκάκι)
117 41 Αθήνα. Ελλάδα
Τηλ: [+30] 210 923 4682
e-mail: jmanveda@otenet.gr
ιστοσελίδα: <http://www.vedanta.gr>